

Theses medicae de variolis : pro gradu bacchalaureatus defendendae, asupice Deo, praeside D.D. Josepho Hippolyto Unanue, anatomis professore / a Felice Devoti, Nosocomi Spiritus Sancti chirurgi, in divi marci academia XVI ... Kalendas Martias, anno MDCCCIII.

Contributors

Unanue, José Hipólito, 1755-1833.
Devoti, Felix.
Imprenta de los Huérfanos
Lima 1803.
National Library of Medicine (U.S.)

Publication/Creation

Limae : Typis Domus Orphanorum, [1803]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/w36x4j4z>

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by the National Library of Medicine (U.S.), through the Medical Heritage Library. The original may be consulted at the National Library of Medicine (U.S.) where the originals may be consulted.

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

315
1982

THESES MEDICAE

DE VARIOLIS:

PRO GRADU BACCHALAUREATUS

DEFENDENDAE,

AUSPICE DEO,

PRAESIDE

D. D. JOSEPHO HIPPOLYTO UNAMUE,

ANATOMES PROFESSORE,

A FELICE DEVOTI,

NOSOCOMI SPIRITUS SANCTI

CHIRURGO,

IN DIVI MARCI

ACADEMIA

XVI. . . . KALENDAS MARTIAS.

ANNO MDCCCLIII.

LIMAE, TYPIS DOMUS ORPHANORUM.

*Hanc Deus, et litem melior natura di-
remit.*

Ovid.

PROLUSIO.

Ha est Societatis vniuersæ concinnitas et harmonia, ea lex, quæ homines ab ipsis vitæ primordiis indissolubili quodam mutuo foedere nectit, ut in publica tantum commoda respicientes, quidquid singuli mente polleant, vel manu, aris Patriæ sacris veluti grati animi monumentum voueatur. Frustra equidem vitali vescitur aura, qui publico Aerario, industriam laboresque suos, utcumque tenues, denegat foenerare. Nil adeo exiguum, nil contemnendum ita, ut inde bonae frugis aliquid decerpere non queat Societas. A minimis ad maiora fit gradus, dum multiplex hæc idearum inventorumque congeries, ea hominum edit portenta, quæ humanæ mentis aciem per sublimiores scientiarum semitas mirum in modum attollunt. Hac dum teneor lege mihi ipsi gratulor, plaudomet. Tua enim dona, Alma Virbs, hærent, semperque hærebunt alta mente reposita. Eo primum die, quo in Nosocomio Sancti Spiritus Chirurgicam spartam mihi demandasti, suffragio bonorum omnium me exornasti, te Patriam pro cara Ausonia commutavi, obsequio, ac pietate te ad cineres usque colam, et venerabor. Penatibus Diis Romæ relictis,

tis, immensis per Europam, et Americam itineribus exantlatis, quae sciendi cupido, feruida-que iuuentus aggredi iusserat, hic Portus, haec quies, hic ubi iuuat Ciuico officio me integrum deuouerier. Itaque hercules, dum Candidatus praeclarum hoc Urbis Atheneum ingredior, dum iubet Alma Accademia, dum ratio instituti postulat ut de re medica mihi non insolitum exhibeam specimen, liceat de variolis argumentum sumere.

Horrida sane lues, caedisque, orciq̃ue ministra,
Debacchata diu, et late grassata per urbem,
Prostrauit moestis populum male suada ruinis.
..... nec dum satiata recedit

Argumentum sane id temporis opportunum, non de amoeno theoriarum campo collectum, non de ortu, et natura Variolarum, quod nocte caliginosa praemittitur, Deusque, si mortalis de illo quaerit, fas ultra audere ridet; sed ex horrido sentibusque obsito curationis agro una experientia ductrice decerptum. Sit itaque.

TITULARIS MEDICA.

In variolis malignis cujuscumque classis, quando vires languent, et systema neruosum in primis afficitur, methodus Sidenamii, quae in attemperatione et mora extra lectum consistit, reiiscienda: Mortoni, quae in Cardiacis et alexipharmacis, adoptanda.

Morbillis adhuc elapsa Aestate furentibus Variolae primum irrucrunt in urbem, sporadicas temporum constitutiones larvata facie sequentes, putrida et biliosa febris supabantur Autumno, brumali

maali frigore aliquantulum emendatae, recrudescentes Uere, demumque Aestate turente fractis jam, et veluti succisis earum viribus ostenduntur. Oh utinam longa satiatae strage tandem se abiant Averno! Faue, Numen Supremum, placatam porrigere dexteram, acerbas eripe poenas: Urbs plectatur jam satis.

THESES.

1. Labente seculo Undecimo irruentibus ex Africa Saracenis dira Variolarum Cohors primum incubuit Hispaniae. Per Europam debacchata, Americam deuecta innumeras clades perpatrauit. Eo potissimum tempore mixta senum, ac iuuenum densantur funera, nullum saeva lues caput fugit. Omnes una manet sors, nisi forte quis praemature in utero matris labe, aut extra febre Variolosa fuerit expertus.

2. Variolarum miasma, seu aeri insideat, seu corporibus externis inhaereat, seu lateat in homine, haud extricatur, suique naturam praemonstrat, quin corporis dispositio, humorisque diathesis ad virus excipiendum, vel explicandum accedat. Insitio quandoque incassum tentata veritatem ostendit.

3. Eadem insitio saepe dissimili sorte, quam uno, eodemque pure et ritu instituta: variationes, quae in Variolis naturalibus in eadem epidemica constitutione, immo domo observantur, unum esse natura variolosum venenum demonstrant. Quidquid interdum inter se differant, erit in ratione quantitatis Virulentiae, et viarum in quibus recipitur. Adeoque potissimum a temperamento aegrotantis, habitu, aetate, victus ratione,

tione, anni tempore, hereditariaque labe sumendum.

4. Postularum numero, et ordine animaduerso, in discretas, et confluentes diuiduntur: iterumque habita ratione earum indolis, sanguineae, gangrenosae, et siliquosae appellantur: ab exantematibus, quae eas comitantur, morbillosae, erisipelatosae, miliares audiunt. Sed rite perpensis symptomatibus, et febris genio ad tria potissimum genera redigendae sunt Variolae; inflammatorias nempe, putridas, et nervosas, e quibus tanquam ex fonte indicationes curatiuas Medicum oportet haurire. Quanti intersit inter putridas, et nervosas descrimen stabilire neminem later.

5. Naturae motus excedentes compescere, segniores autollere, ut aequabilis ille ebullitionis seruetur tenor in sanguine, qui ad gradatam idoneamque despumationem requiritur, unicum est artis medicae munus, acieque mentis opus. Namque si motus iste, neque ferueat nimium, neque deficiat, nullo artis auxilio perturbandus, sed placide ad metam perveniat sinendus. Hoc in Variolis benignis.

6. Exantemata semper prae oculis debent esse solerti medico, quippe evanescentibus illis actum est de aegro. Stragulis obruere, alexipharmacis, et cardiacis indiscriminatim exagitare, piaculum. quam magno Artis Medicae oprobrio hic seculis praeterlapsis invaluit mos! Clarissimus Sydenamius veterem expergiscens Arabum doctrinam, quam iamdiu illustres ex nostra Hispania viri Gomes, et Heredia primum reuocauerant, calido regimine obrutam naturam vindicavit; attemperatione et mora extra lectum Variolarum medelam instituit. An audacter utramque? viderint Clinici.

7. In diathesi sanguinis inflammatorii venae sectione, et antiphlogistico regimine hostis in ovo suffocatur. Antiseptica, princeps inter haec Peruviana, cortex, et é regno minerali acida parata in putrida sanguinis dissolutione palmam praeripiunt coeteris. At languente vitali motu, nervoso systemate affecto, cardiacis, et alexipharmacis in praecipuo ruenti naturae succurrendum.

8. Quolibet morbi stadio, sanguinis missio dummodo inflammationis signa, et symptomatum vehementia expetant instituenda: Opium manu oeconomica propinetur pro re nata. Sydenamius quasi specificum praedicat; at longe distat. Immodica ventris turbatio vitari debet omnino: non enim a saburra gastrica oriuntur nauseae, sed a nervosa atoxia, et commotione febrili. Vesicantia etiam suum obtinent locum.

9. Ad trutinam igitur revocanda Symptomata Variolas comitantia: ex iis elicienda methodus. Unica enim attemperatio, et mora extra lectum, quamquam in Variolis inflammatorii generis morbum tuto confodiet, putrida dissolutione vigente minus proficiet, certam inferret necem dum vires languent, et Systema nervosum afficitur.

TITULARIS PHISICA.

Plantae dum dormiunt, nocte prona facie aerem mephiticum spirant, quando vigilant, lucis adtactu vitalem aerem spargunt. Utraque exalatione, quam mira perficit Natura! Inter alia, atmosphericum equilibrium, respirationis commoda.

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE
Bethesda, Maryland

